

# بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرحله‌ی آماده‌سازی فایل			
تکمیل مآخذ و ویرایش نهایی	ویرایش دوم	ذکر مآخذ	تصحیح و ویرایش اولیه

حضرت زهرا علیها السلام خیر کثیر و فراتر از ادراک بشر

«إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ؛ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ؛ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ»

بعد از ایام نسبتاً طولانی حزن و اندوه ماتم دخت بزرگوار پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و خاطرات تلخ جفاها و جنایاتی که بعد از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در حق این بانوی بزرگوار رواداشتند، در طلیعه‌ی میلاد باسرور این بانوی گرامی قرار گرفته‌ایم. میوه‌ی حزن در مصائب اهل بیت علیهم السلام نیل به سرور لقاء آنهاست. اگر کسی ایام فاطمیّه را با حزن حضرت زهرا علیها السلام به‌شایستگی طیّ کند، در میلاد فاطمه‌ی زهرا علیها السلام آن نور فاطمی در قلبش متولد می‌شود. این یک دوره‌ی سلوکی و بسیار معنادار است. امیدواریم خدای متعال به برکت میلاد بزرگ این کوثر قرآن و قرآن مجسم، سیّده‌ی نساء العالمین من الاولین و الآخِرین و سیّده‌ی نساء اهل الجنّة، امّ الائمه و الرّسول و حجّة الله علی الحجج، این الگو و اسوه‌ی امام عصر ارواحنا فداه، این بانوی پیشگام اهل بهشت و شفیع‌ی روز جزا، قلوب ما را با عنایات خویش به انوار فاطمی منور گرداند.

در مورد حضرت زهرا علیها السلام در گذشته مفصل صحبت کرده‌ایم؛ گرچه شخصیت آن حضرت فوق توصیف است. همان‌طور که اشاره کرده‌ام، به تعبیر امام صادق علیه السلام، حضرت زهرا علیها السلام لیلۃ القدر است. قدر ایشان در این عالم ناشناخته است و طمع همه‌ی مخلوقات در نیل به معرفت

فاطمه‌ی زهرا علیها السلام قطع شده است. امام صادق علیه السلام فرمودند: بدین خاطر نام فاطمه بر ایشان نهاده شد که راه معرفت آن حضرت بر همه‌ی خلق بریده است. کسی به عظمت شأن این بانوی بزرگوار راه ندارد. هر که در شأن فاطمه‌ی زهرا علیها السلام سخن گفته یا نوشته است، در حدّ ظرف کوچک معرفت خویش گوشه‌ای از کمالات آن بانوی بزرگوار را بیان داشته است. حقیقت فاطمی برای ما انسان‌های اسیر عالم خاک و غبار کثرت دست‌نیافتنی است. تنها پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علیه السلام و فرزندان معصوم این بانوی بزرگوارند که می‌دانند فاطمه علیها السلام یعنی چه و آنچه آنها می‌دانند، در واژه و حرف نمی‌گنجد. لذا آنچه پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه علیهم السلام در شأن فاطمه‌ی زهرا علیها السلام بیان داشته‌اند، جز گوشه‌ای از کمالات فاطمی نبود؛ چراکه تا در این عالمیم و محبوب حجب عالم کثرت، راهی به درک حقیقت فاطمی نداریم. اگر کسی این حجاب‌های ظلمانی و نورانی را پشت سر بگذارد و به قلّه‌ی کمال توحید نائل شود، نور فاطمی بر او تجلّی می‌کند و در حدّ خود آن حقیقت را درک می‌کند و آنگاه او نیز زبانش از گفتن بازمی‌ماند و شاید هوش از سر او برود. آنان که گوشه‌ای از نور فاطمی بر آنها تجلّی کرده است، حالاتی غیرعادی و شبیه جنون به آنها دست داده است و تعبیر و جملاتی بیان می‌کنند که برای دیگران قابل هضم نیست. لذا هر چه هم مفصّل صحبت کرده باشیم، نتوانسته‌ایم حتّی مختصری از کمالات فاطمی را بیان کنیم. فهم و معرفت ما کوتاه و زبان ما قاصر است. بانویی که قرآن کریم ایشان را کوثر و خیر کثیر خوانده است، فقط خود خدا می‌داند چه عظمتی دارد: «إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ»<sup>۱</sup>: بی‌تردید ما به تو خیر کثیر دادیم. فاصله‌ی بسیاری است بین آنچه ما زیاد می‌نامیم، با آنچه خداوند زیاد می‌نامد؛ خدایی که تنها در یک چیز بر خلق منت نهاد و آن بعثت پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله و سلم بود؛ خدایی که به انسان‌ها روزی

---

<sup>۱</sup>. سوره‌ی کوثر، آیه‌ی ۱.

داد؛ خلقشان کرد؛ حیات و قدرت داد؛ و برای هیچ‌یک از اینها منت نگذاشت؛ تنها به خاطر بعثت پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله بر بشر منت نهاد؛ «لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ»<sup>۱</sup>: به راستی خداوند بر مؤمنان منت نهاد آنگاه که در میانشان پیامبری از خودشان برانگیخت. شگفتا که خداوند بر همین پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله منت می‌نهد که «إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ». عظمت فاطمه علیها السلام چیست؟ خدا می‌داند! اگر کسی بخواهد به معرفت فاطمه علیها السلام راه یابد و از این خیر کثیر بهره‌ای ببرد، راهش این است: «فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ»<sup>۲</sup>: پس برای پروردگارت نماز بگزار و قربانی کن. نمازی که معراج مؤمن است: «الصَّلَاةُ مِعْرَاجُ الْمُؤْمِنِ»<sup>۳</sup>؛ «الصَّلَاةُ قُرْبَانُ كُلِّ تَقِيٍّ»<sup>۴</sup>: نماز وسیله‌ی قرب هر انسان اهل تقواست. اولین کار برای نزدیک شدن به حقیقت فاطمی نماز است. انسان با نماز تا قلّه‌ی عرش پرواز می‌کند و به قرب الهی نائل می‌شود. دومین کار قربانی است. هرچه دارد باید قربانی کند. به صورت ظاهر، قربانی شتری است که نحر می‌شود؛ اما حقیقتش این است که آن که می‌خواهد به حقیقت فاطمی نزدیک شود باید هرچه دارد در راه ایشان قربانی کند. اگر مال دنیا دارد، اگر پست و مقام دارد، آبرو و جاهتی دارد، در بین خلق موقعیت و جایگاه و مرتبتی دارد، اگر علم و فهم و کمالی دارد، طاعت و عبادت و معرفت و کرامتی دارد، همه را باید قربانی کند؛ هم دنیایش و هم آخرتش و در نهایت خودش را باید قربانی کند. اگر کسی بخواهد به حقیقت فاطمی نزدیک شود، راهی جز این ندارد که خودش را قربانی فاطمه علیها السلام کند. تا وقتی اولیاء خدا را برای خودمان

<sup>۱</sup>. سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۶۴.

<sup>۲</sup>. سوره‌ی کوثر، آیه‌ی ۲.

<sup>۳</sup>. مجلسی، بحار، ج ۷۹، ص ۲۴۷.

<sup>۴</sup>. کلینی، کافی، ج ۳، ص ۲۶۵.

می‌خواهیم و می‌خواهیم آنها را برای خودمان هزینه کنیم، وسیله‌ی نیل خود به کمالات کنیم، راهی به آنها نداریم. هرگاه ایشان را به‌گونه‌ای دوست داشتیم که خودمان را برای آنها بخواهیم، خودمان را فدای آنها و قربان آنها بخواهیم، می‌توان امید داشت که راه باز شود. واقعاً بیندیشیم تاکنون چه چیزی از خودمان را قربان اهل بیت علیهم‌السلام کرده‌ایم که انتظار نزدیکی و معرفت داریم؟! آیا در این عالم از چیزی گذشته‌ایم؟ آنها که گفتم مقدمه بود؛ اینکه از پولم بگذرم، از مقام و آبرو و موقعیتم بگذرم، از طاعت و عبادت و مجاهدتم بگذرم، از ریاضت و مکاشفات و کراماتم بگذرم، از مقامات معنویم بگذرم، همه مقدمه است تا از خودم بگذرم. هرکس خود بنشیند و برشمارد که چه چیز قربان کرده است؟ اولیاء را برای خود خواستیم یا خود را فدای آنها؟ آنها را خرج خود کردیم یا خود را قربان آنها؟ راهی به قرب نیست، مگر با قربان کردن خویشتن؛ راه دیگری وجود ندارد. اگر می‌خواهی نزدیک شوی، قربان شو؛ فدا شو؛ همه چیزت را و نهایتاً خودت و هستی خودت را به پای دوست بریز.

خدای متعال خیر کثیری را که به پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم عطا کرد، با تعبیر «إِنَّا أَعْطَيْنَا» و به صیغه‌ی جمع بیان کرد؛ یعنی از مقام جلال و کبریایی خود سخن گفت. فرمود «إِنِّي أَعْطَيْتُكَ»، بلکه «إِنَّا أَعْطَيْنَا»؛ یعنی با همه‌ی جلال و جبروت و شکوه و کبریایی خود به میدان عطای فاطمه علیها‌السلام آمد. در پس چنین عطایی است که می‌فرماید: «فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ»؛ شکرانه‌ی این عطا را با نماز و قربانی به‌جا آور. ما نیز باید چنین کنیم؛ به شکرانه‌ی اینکه نام فاطمه‌ی زهرا علیها‌السلام را شنیدیم و ذیل نام فاطمه‌ی زهرا علیها‌السلام زندگی می‌کنیم، و به شکرانه‌ی اینکه محبت آن حضرت را در دل داریم، ولو نسبت به آنچه حق محبت آن بزرگوار است بسیار حقیر باشد. خداوند

نماز را برای تشکر از تولد فاطمه‌ی زهرا علیها السلام واجب کرد. نماز و قربانی تشکر از عطا‌ی فاطمه‌ی زهرا علیها السلام به رسول‌الله صلی الله علیه و آله است.

«إِنَّ شَانِكَ هُوَ الْإِبْتَرُ»<sup>۶</sup>: همانا دشمن تو خود بی‌نسل است. آن که به تو گوشه می‌زند؛ تو را ابتر می‌خواند و گمان می‌کند بساط این حقیقت نورانی که تو به عالم آوردی، با مرگ تو جمع می‌شود، خودش ابتر است. بسیاری از محاسبات خلقی است که براساس آن اهل ضلال و باطل و اهل نفس و دنیا به خود مژده‌های بزرگ می‌دهند؛ اما نمی‌دانند که دست خدا در پشت پرده چه‌ها می‌کند. آنان به‌ظاهر به اهل حق گوشه می‌زنند، نیش می‌زنند، توطئه می‌کنند، تدارک می‌بینند، به‌تعبیر امیرالمؤمنین در نهج‌البلاغه شیطان همه‌ی پیاده‌نظام و سواره‌نظام خود را بسیج می‌کند، بلکه پرچم حقی را پایین بکشند، بلکه به‌نحوی یک دوست حضرت زهرا علیها السلام را به زمین بزنند؛ اما نمی‌دانند «إِنَّ شَانِكَ هُوَ الْإِبْتَرُ»؛ کسی که فاطمه در قلبش جا دارد، فروغ او خاموش‌شدنی نیست. «يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ»<sup>۷</sup>: می‌خواهند نور خدا را با دهان‌های خود خاموش کنند؛ ولی خدا کامل‌کننده‌ی نور خویش است.

جلوه‌های گوناگونی از عظمت حضرت زهرا علیها السلام در آیات قرآن کریم تجلی کرده است. به‌تعبیر اهل باطن هر جا در قرآن کریم واژه‌ی لیل به کار رفته است، تأویلش وجود مقدس حضرت زهرا علیها السلام است. شب تاریک و اسرارآمیز است و وجود فاطمه‌ی زهرا علیها السلام لیل عالم هستی، سرّ عظیم هستی و سرّ بزرگ خدای متعال است. آیات فراوانی وجود دارد؛ مثل آیه‌ی تطهیر که

<sup>۶</sup>. سوره‌ی کوثر، آیه‌ی ۳.

<sup>۷</sup>. سوره‌ی صف، آیه‌ی ۸.

عصمت این بانوی بزرگوار را به صراحت مطرح می‌کند؛ مثل آیات سوره‌ی «هَلْ أَتَى» که کرم و سخاوت عاشقانه و مخلصانه‌ی فاطمه‌ی زهرا علیها السلام را بیان می‌کند. اینها آیاتی است که در شأن اهل بیت علیهم السلام نازل شده و فاطمه علیها السلام چهره‌ی درخشنده‌ی این جمع است. مثل آیه‌ی مباحله که نشان می‌دهد دعای فاطمه علیها السلام می‌تواند سبب نزول عذاب به اهل ضلال شود و پیامبر صلی الله علیه و آله در واقعه‌ی مباحله ایشان را همراه می‌آورند. مثل آیاتی از سوره‌ی الرَّحْمَن در رسیدن به دو دریای ولایت و رسالت: «مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ؛ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ»<sup>۸</sup>؛ دو دریای مجاور را روان ساخت؛ میان آن دو حایلی است که به هم تجاوز نمی‌کنند.

آیات فراوانی در قرآن کریم به عظمت این بانوی بزرگوار اشاره دارد؛ بانویی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در شأن ایشان فرمودند: «لَوْ كَانَ الْحُسْنُ شَخْصًا لَكَانَ فَاطِمَةَ»؛ اگر همه‌ی حسن و خوبی مجسم و متجسد شود، تبلور آن فاطمه است. بعد فرمودند: «بَلْ هِيَ أَعْظَمُ»؛ بلکه فاطمه از این هم عظیم‌تر است. این سخن پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله است. ذره‌ای اغراق و غلو در سخن معصومین علیهم السلام نیست. رسول الله صلی الله علیه و آله است که می‌فهمد فاطمه علیها السلام یعنی چه؛ لذا می‌فرماید تجسم همه‌ی خوبی‌ها کوچکتر از فاطمه علیها السلام است و فاطمه علیها السلام از آن بزرگتر است. سپس فرمودند: «إِنَّ فَاطِمَةَ ابْنَتِي خَيْرُ أَهْلِ الْأَرْضِ عُنْصُرًا وَ شَرَفًا وَ كَرَمًا»<sup>۹</sup>؛ دخترم فاطمه بهترین اهل زمین است؛ هم از نظر عنصر، هم از نظر شرافت و هم از نظر کرامت. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله همان‌طور که ایشان را بهترین اهل زمین نامیدند، در مورد قیامت نیز فرمودند: «سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ»<sup>۱۰</sup>؛

<sup>۸</sup> سوره‌ی الرَّحْمَن، آیات ۱۹-۲۰.

<sup>۹</sup> بحرانی، عوالم العلوم، ج ۱۱، ص ۱۲۸.

<sup>۱۰</sup> مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۳۷.

سرور زنان اهل بهشت است. فرمودند: «أَوَّلُ شَخْصٍ تَدْخُلُ الْجَنَّةَ فَاطِمَةُ»<sup>۱۱</sup>: فاطمه اولین کسی است که وارد بهشت می‌شود. من رسول الله در ورود به بهشت پیشگام همه‌ی انبیاء هستم؛ همه‌ی انبیاء پشت سر من و زیر پرچم من هستند؛ اما پیشاپیش من فاطمه علیها السلام به بهشت وارد می‌شود. من پشت سر فاطمه علیها السلام وارد می‌شوم. خداوند این چگونه است؟! رسولی که امام همه‌ی خلق است، امام و پیشرو این امام فاطمه علیها السلام است. حقیقتاً نمی‌دانیم یعنی چه! فرمودند: «أُبْعَثُ عَلَى الْبَرَقِ وَ تُبْعَثُ فَاطِمَةُ أُمَامِي»<sup>۱۲</sup>: روز قیامت من سوار بَرَق می‌شوم و فاطمه پیش روی من است. قرآن هم در مورد قیامت فرمود: «يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ»<sup>۱۳</sup>: نور مؤمنان پیشرویی آنان حرکت می‌کند. فاطمه علیها السلام نور رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم است؛ کما اینکه فرمودند: «وَ هِيَ نُورٌ عَيْنِي»<sup>۱۴</sup>: و او نور چشم من است. روز قیامت هم فاطمه علیها السلام نور رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم است که پیشرویی رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم حرکت می‌کند. این نور برای کسی است که به گفته‌ی قرآن خودش «سِرَاجاً مُنِيرًا»<sup>۱۵</sup>: است. آن که خورشید همه‌ی آفرینش است، نورش را از فاطمه علیها السلام می‌گیرد. خدا می‌داند این تعبیرها به چه معنی است! واقعاً در حدّ ما نیست که جسارت بورزیم و بخواهیم وارد شکافتن معانی و مفاهیم این عبارات شویم. امیدواریم اهل بیت علیهم السلام آنچه را فرموده‌اند، خود معنا کنند؛ خیلی حیرت‌آور است.

۱۱. مجلسی، بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۴۴.

۱۲. بحرانی، عوالم العلوم، ج ۱۱، ص ۱۱۵۶.

۱۳. سوره‌ی حدید، آیه‌ی ۱۲.

۱۴. مجلسی، بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۱۷۳.

۱۵. سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۴۶.

امام حسن عسکری علیه السلام می فرمایند: «نَحْنُ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى الْخَلْقِ وَ فَاطِمَةُ حُجَّةٌ عَلَيْنَا»<sup>۱۶</sup>: ما حجت خدا بر خلقیم و فاطمه حجت خدا بر ماست. معنای این سخن چیست؟ نمی دانیم. امام همه‌ی عالمیان و ثمره و میوه‌ی درخت همه‌ی اولیاء و انبیاء در تاریخ، حضرت بقیة الله الاعظم ارواحنا فداه می فرمایند: «فِي ابْنَةِ رَسُولِ اللَّهِ لِي أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ»<sup>۱۷</sup>: برای من در دختر رسول خدا، سرمشقی نیکوست. این چگونه است؟! کسی که خود اسوه‌ی حسنه برای همه‌ی خلق است، می فرماید: وجود فاطمه‌ی زهرا علیها السلام برای من بهترین الگوست و من به او اقتدا می کنم.

در حدیث قدسی خدای متعال به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: «لَوْلَا كَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ»: اگر تو نبودی افلاک را نمی آفریدم. اگر این میوه نبود، این باغستان را ایجاد نمی کردم. اگر زمین را بیل زدیم و نهال کاشتیم، آبیاری کردیم و کود دادیم، سموم دفع آفات زدیم و رنج نگهداری این باغ را تحمل کردیم، به امید آن میوه‌ای بود که در پایان به دست آمد. اگر این باغستان چنین میوه‌ای به بار نمی آورد، از روز اول آن را ایجاد نمی کردیم. فرمود: ای رسول ما اگر تو نبودی همه‌ی آفرینش را نمی آفریدم؛ نه فقط زمین، افلاک را هم نمی آفریدم. بعد فرمود: «وَ لَوْلَا عَلَيَّ لَمَا خَلَقْتُكَ»؛ بدان ای پیامبر ما، ای میوه‌ی آفرینش، اگر علی نبود تو را نمی آفریدم. آنگاه فرمود: «وَ لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَا خَلَقْتُكُمْ»<sup>۱۸</sup>: اگر فاطمه نبود شما دو تن را نمی آفریدم! همان خدایی که این سخن را فرموده است، می داند معنای آن چیست! ما ممکن است در حدّ ذهنیّات و حدسیّات و دریافته‌های خود توضیحاتی برای این گونه عبارات بدهیم؛ اما

<sup>۱۶</sup>. بحرانی، عوالم العلوم، ج ۱۱، ص ۷.

<sup>۱۷</sup>. بحرانی، عوالم العلوم، ج ۱۱، ص ۱۰.

<sup>۱۸</sup>. بحرانی، عوالم، ج ۱۱، ص ۴۴.



توضیحات ما از حقیقت آن عبارات یقیناً بسیار دور و بسیار کوتاه است. فاطمه‌ای که پس از رحلت رسول خاتم صلی الله علیه و آله و ختم وحی و انبیاء، جبرئیل امین بر ایشان فرود می‌آید! این چه شأنی است و چه روح بزرگی است که بعد از ختم نبوت قدرت دارد جبرئیل را نازل کند؟ حاصل این نزول همان مصحف فاطمه‌ی زهرا علیها السلام است که فاطمه علیها السلام به زبان می‌گفتند و امیرالمؤمنین علیه السلام به قلم می‌نوشتند و علم «ما یكون»<sup>۱۹</sup>: آنچه خواهد شد، در آن است و مرجع همه‌ی ائمه‌ی معصومین علیهم السلام است و امروز در دست حضرت بقیة الله الاعظم ارواحنا فداه قرار دارد.

این واژه‌ها را خیلی راحت می‌گوییم و این عبارات را می‌شنویم و کم‌کم برایمان عادی و تکراری می‌شود؛ اما نمی‌دانیم یعنی چه! پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله که همه‌ی انبیاء سر به نعلین او فرومی‌آوردند و به بوسه زدن بر نعلین او افتخار می‌کنند، در برابر فاطمه علیها السلام تمام قد می‌ایستند؛ جای خود را به فاطمه علیها السلام می‌دهد؛ خم می‌شود و دست این دختر را می‌بوسد. این به چه معنی است؟! کسی از مقامات پیغمبر خاتم صلی الله علیه و آله بویی ببرد، می‌داند هرچه ایشان در ظاهر می‌کنند نمادهایی است از حقایقی در باطن و غیب عالم هستی. خم شدن رسول الله صلی الله علیه و آله خم شدن یک شخص نیست؛ تعظیم یک حقیقت است در برابر یک حقیقت!

فاطمه علیها السلام لیلۃ القدر است؛ سر عالم هستی است؛ سر الله الاکبر است؛ به همین خاطر وقتی قرار است نور فاطمه‌ی زهرا علیها السلام به این عالم منتقل شود، پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله که گرد غبار کثرت بر وجود ایشان ننشسته است و خدیجه‌ی کبری علیها السلام این بانوی کرامت و عصمت و عزت، از جانب خدای متعال مأمور می‌شوند چهل روز از هم فاصله بگیرند؛ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

<sup>۱۹</sup>. مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۸۰.

در غار حرا و خدیجه علیها السلام در خانه یک چله بنشینند؛ چهل روز روزه بدارند و چهل شبانه‌روز را به عبادت بگذرانند تا برای انتقال نور فاطمه علیها السلام به این عالم استعداد وجودی پیدا کنند. آنگاه که این چله تمام می‌شود، نباید غذایی از عالم خاک بخورند. افطار روز چهلم با طعامی است که جبرئیل از بهشت می‌آورد و همین طعام نقطه‌ی آغازین تنزیل نور فاطمه علیها السلام در این عالم می‌شود. فقط خدا و اهل بیت علیهم السلام می‌دانند اینها یعنی چه! ما الفاظ را تکرار می‌کنیم و در حدّ ذهن کودکانه‌ی خود معانی‌بی برای این الفاظ تصوّر می‌کنیم؛ اما حقیقت این معانی چیست؟ خدا می‌داند!

همه‌ی اینها را گفتم تا عذر بخواهم که نمی‌توانم راجع به حضرت زهرا علیها السلام صحبت کنم. نه فقط من، هیچ‌کس نمی‌تواند آن‌گونه که اقتضای شأن حضرت زهرا علیها السلام است سخن بگوید. تنها ادبی که می‌توانیم ابراز کنیم، اعتراف به عجز از معرفت حقیقت فاطمی و عجز از بیان این حقیقت است. این تنها ادبی است که از ما برمی‌آید و امیدواریم همین ادب ورزیدن زمینه و بهانه‌ای شود تا ما را راه دهند. اگر اهلیت پیدا نکنیم، وارد خانه‌ی اهل بیت علیهم السلام نمی‌شویم. سلمان را دیدید؟ ابتدا اهلیت پیدا کرد، آنگاه شد: «سَلْمَانٌ مِّنْ أَهْلِ الْبَيْتِ»<sup>۲۰</sup> و در خانه‌ی اهل بیت علیهم السلام به روی او گشوده شد. او به حقایق اهل بیت علیهم السلام در حدّ ظرفیت خودش راه پیدا کرد. سلمان در مرتبه‌ی دهم ایمان و در اوج قلّه‌ی ایمان بود؛ با این حال فکر نکنید حقیقت فاطمی را شناخت؛ ولی بالأخره راه پیدا کرد. ما هم با اظهار عجز و اقرار به ناتوانی ادب می‌ورزیم و شاید همین ادب سبب عنایتی شود و نظری بر ما بیندازند و ما را بسازند؛ اهل کنند و آن وقت که اهل شدیم، اهل بیت علیهم السلام در بگشایند و ما را وارد بیت خود کنند؛

---

<sup>۲۰</sup> مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۸، ص ۱۹.

آشنا با حقایق خود کنند؛ و معرفت خود را نصیب ما کنند. همین اندازه اظهار عجز و ناتوانی برای ما کافی است؛ بیش از این از ما بر نمی آید.

مجدداً این میلاد را به فرزند برومند آن بانوی گرامی، حضرت بقیةالله اروحنا فداه، تبریک عرض می کنیم و صلوات و سلام خود را به محضر این بانوی بزرگوار نثار می کنیم. پیامبر خدا ﷺ فرمودند: هرکس بر فاطمه صلوات بفرستد فردای قیامت با من و در رتبه‌ی من خواهد بود.<sup>۲۱</sup> صلوات روایت شده در شأن فاطمه‌ی زهرا علیها السلام صلوات بسیار پربرکتی است؛ خصوصاً کسی با وضو صدفبار این صلوات را رو به قبله بگوید آثار نورانی خاصی دارد: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَي فَاطِمَةَ وَ آيَهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا بَعْدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ»<sup>۲۲</sup>: خدا یا درود و صلوات خود را نثار فاطمه و پدر فاطمه و شوی فاطمه و فرزندان فاطمه بگردان؛ به عددی که علم تو به آن احاطه دارد. هیچ چیز نیست که علم الهی بر آن احاطه نداشته باشد. فرق است از صلواتی که یکبار می فرستیم تا صلواتی که می گوئیم «بَعْدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ»؛ به میزان علم بی انتهایت بر ایشان درود فرست.

این دعا را هم که ناظر بر مقامات فاطمه‌ی زهرا علیها السلام است و اهل بیت علیهم السلام به ما آموختند، می خوانیم: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ فَاطِمَةَ وَ آيَهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا وَ السِّرِّ الْمُسْتَوْدَعِ فِيهَا أَنْ تُصَلِّيَ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ لَا تَفْعَلَ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ»<sup>۲۳</sup>؛ خدایا از تو درخواست می کنیم به حق فاطمه‌ی زهرا علیها السلام و به حق پدرش رسول الله صلی الله علیه و آله و به حق همسرش

<sup>۲۱</sup> «يا فاطمة من صلى عليك غفر الله له و آلحقة بي حيث كنت من الجنة»: مجلسی، بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۵۵.

<sup>۲۲</sup> بحرانی، عوالم العلوم، ج ۱۱، ص ۱۱۴۶.

<sup>۲۳</sup> سیّد ابوالحسن مولانا، انیس الابرار فی وظائف الاخبار، به نقل از آیه الله العظمی نجفی مرعشی به سند خود از سیّد بن

امیرمؤمنان علیه السلام و فرزندان ایشان علیهم السلام و به حق آن سرّی که ای خدای بزرگ تو در وجود او به ودیعت نهادی، صلوات خود را بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و خاندان ایشان علیهم السلام نثار فرما و با من آن گونه که زیبندهی توست و اهل آن هستی رفتار کن؛ تو اهل تقوا و مغفرت و اهل رحمت و کرامتی؛ آن گونه که من سزاوار آن هستم با من رفتار نکن.

امیدواریم خدای متعال این دعا را به عنوان عیدانه‌ی میلاد فاطمه‌ی زهرا علیها السلام در حق همه‌ی دوستان آن حضرت مستجاب گرداند و عیدانه‌ی بزرگ ما را که یقیناً سبب شادی قلب حضرت زهرا علیها السلام هم خواهد شد، ظهور حجّت خدا، فرزند برومند فاطمه‌ی زهرا علیها السلام، حضرت بقیّة الله الاعظم ارواحنا فداه قرار دهد.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَي فَاطِمَةَ وَ آبِهَا وَ بَعْلِهَا وَ بَنِيهَا بَعْدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجَّلْ فَرَجَهُمْ